

szövetségeik: az agrárius urak. A mi kormányunk nem tartja szükségesnek a reformról tájékoztatni az érdekeltséget. Az osztrák sörivő politikusok előbb tudják meg tőle a tőzsdereform elkészültét, mint a magyar közgazdasági körök.

Evidens, hogy itt ismét rólunk-nélkülünk döntenek életbevágó kérdések fölött és a reform alapelveit majd csak akkor fogják megismerni az érdekeltek, amikor mára javaslat a parlamentnek benyújtott és az érdekeltek nyomában károsultakká lesznek. Abban, hogy ez a mostani parlament, mely minden elődjénél is agráriusabb szemlével, a gabonakereskedelemben exisztenciális érdekeit és általában a közgazdaság érdekét az osztrák beavatkozással szemben meg fogja védeni, józan észszel bizni nem lehet. Gabonatőzsdénk sorsa be fog teljesedni.

És a magyar gabonakereskedelemben romjain testvéri ölekezésben fogják ünnepelni ezt a dicső, örvendetes eredményt az osztrák magyarfalók és a magyar agráriusok. Gyönyörű egy apoteozis, ugyebár!

UJDONSÁGOK.

— **Elutasították a várost.** Ismeretes, hogy a városi tisztviselők fizetésemelésének végrehajtásánál a statutum 86-ik szakaszának a kormány által történt magyarázata ellen a representanza a közigazgatási bírósághoz panasszal fordult. A legfelsőbb bíróságnál a várost *Edvillés* Károly dr. fővárosi ügyvéd képviselte. A város panasza tegnap került tárgyalásra a közigazgatási bíróságnál, mely rövid tárgyalás után kimondta, hogy a kormány törvényesen járt el s így a panaszt visszautasította.

— **A megdobált representante nyilatkozata.** A representanza legutóbbi üléséről szóló tudósításunkban részletesen ismertettük azt az inzultust, amelyben a karzat részestette *Superina* András (másnéven Jacic) városi képviselőtestületi tagot. Mikor ugyanis az első alelnök *Zanella* Rikárdnak a hatáskör megállapító belügyminiszeri leiratra vonatkozó indítványát szavazás alá bocsátotta, mindenki az indítvány mellett szavazott, kivéve *Superinát*. A karzat ezért *csavargó's jött-ment* jelzőkkel sértegette az ülve maradt rappresen-

lett az obszervátor, majd 1910 őszén a szolgálatot *Preissler* R. tanár vette át. Közel második évtizede, hogy az obszervatóriumnak segédje, *Danek* Frigyes altiszt, aki a tényleges megfigyeléseket végzi a legnagyobb szakértelemmel és buzgalommal; hogy mily ügyes munkása az obszervatóriumnak, kitűnik abból is, hogy a fiumei földrengésjelzőműszert ő építette s a meteorográfot is alakította át.

Az eddig elmondottak röviden tájékoztatnak arról, hogy mi van ma már a geofizikai kutatás érdekében az obszervatóriumban. Mindenesetre annyi, hogy már joggal beszélhetünk obszervatóriumról, bár még messze vagyunk attól, amit pl. *Polában* találhatunk.

A megindított *Adria*-kutatás azonban előbb-utóbb felveti a teljes obszervatórium kérdését s remélhető, hogy akkor Fiumében is létesül az annyira kívánatos tengerészeti obszervatórium, amelynek feladata nemcsak az itt felsorolt megfigyelések rendszeres végzése lenne, hanem a magyar tengerpart hajózása részére az időszolgálatnak (óra) végzése, valamint a partmenti szolgálat érdekében az időjárás jelentések és viharóvások kiadása is. Fiumét fekvése predestinálja arra, hogy a magyar tengerparton időjárás szolgálatot végezzen, kiterjesztve azt le *Gravosáig*, mert az egész part végig a magyar érdekszférába esik.

1903-ban egy második meteorológiai állomás is létesült Fiumében fenn, *Cosalaban* (St. Catarina), az állami csemetekertben. Az itt végzett megfigyelések csak a hőmérséklet, fel-

tantet, aki felé *záptojásokat* is dobtak, úgy hogy az ülésteremből kénytelen volt eltávozni. Az elnök igyekezett ugyan a rendet helyreállítani, a történeteken azonban már nem változtatható. A megdobált bizottsági tag most egyik olasz nyelvű reggeli lapban nyilatkozik, melyben kijelenti, hogy a felelőlen egyének *sértegetései*, az s elnökség *passzív magatartása* miatt jobb időig távol fogja magát tartani az ülésekről. Megjegyzi még, hogy az elnökség részéről tapasztalt viselkedés folytán a gondolat és cselekvésszabadságot is veszélyeztetve látja.

— **A községi névjegyzék ügye.** A delegációnak az idej községi névjegyzék ügyében hozott ismeretes határozata ellen benyújtott felszólamlásokat a közigazgatási bíróság tegnap tüzte ki tárgyalásra. A bíróság azonban a felszólamlások ügyében tegnap még nem döntött, hanem a tárgyalást elhalasztotta. Az elhalasztás azért történt, mert a közigazgatási bíróság szükségesnek látta egy analog fiumei ügy iratainak beszerzését. Az új tárgyalás határnapját meg nem állapították még.

— **Vizrebocsátás a torpedógyárban.** A *Whitehead* és *Társ*a torpedógyárban most bocsátották vízre az osztrák-magyar haditengerészet legújabb tengeralatt járó hajóját. A hajó 32 méter hosszú és 431 méter széles, vízkiszorítása 274 tonna. Az új hajó az „*Octopus*” típus szerint készült, mely mintára a torpedógyár már két hajót készített a haditengerészet számára s kivált abban különbözik az eddigi tengeralatt járóktól, hogy úgy a víz alatt, mint a víz színén egyforma sebességgel halad.

— **Uj interurbán összeköttetés.** A fiumei postahivatal a következőket hozza a közönség tudomására: március 20-án megnyitott *Fiume—Cilli és Fiume—Marburg* között az interurbán távbeszélő forgalom. A három perces beszélgetés díja 3 korona; a sürgős beszélgetés díja pedig ennek a háromszorosa.

A szóbanforgó viszonylatokban azonban csak a csekélyebb forgalmu órákban lehet beszélni, azaz esti 7 órától reggeli 9 óráig. A nap többi óráiban csak sürgős beszélgetések válthatók.

— **A titokzatos örökbeadó ügye.** Tegnapelőtt részletesen szóvá tettük már azt a közönség meglepetésére és kizsákmányolására alkalmas eljárást, amelyet a fiumei 203. számú postafiók rejtelmes tulajdonosa napról-napra folytat. Az ismeretlen egyén ugyanis több fővárosi lapban majdnem naponként hirdetés-

hözet, szél és a csapadéknak terjednek ki, mindamelllett nagyfotosságuk, mert amíg az Akadémiaiban lévő állomás a tengerparton fekszik 5 m. magasságban, addig a csemetekert 150 méterre van a tenger felett. A második állomásnak nem klimatikus szempontból van jelentősége, hanem speciális tengerparti meteorológiai problémák megfejtésekor.

A legérdekesebb meteorológiai feladatok egyike Fiumében a tengeri és hegyi szelek változásának törvényeit kikutatni.

A bóráról igen jól tudjuk, hogy az hideg szárazföldi szél, amelyik lökészerűen működik, hirtelen megjelenésével meglep mindenkit és erejének határozott napi járása is van.

Legtipikusabb helye a bórának az *Adrián* Fiumében és *Senjben* van, tehát olyan helyeken, ahol a térszinten nagy a magasságkülönbségek vannak kis távolságokra s a part meredeken esik alá. A fiumei szélregisztrálások a legbecsesebb dokumentumai a bóra széleslyes voltának s felette hálás tér kínálkozik ezeknek tanulmányozása körül.

Az itt írottak nem kimerítő részletes leírása a fiumei geofizikai obszervatórium szolgálatának, csak vázolója annak. Reá óhajtottam mutatni arra, hogy a Tengerészeti Akadémia már eddig is milyen nagy mértékben hozzájárult működésével ahhoz, hogy olyan megfigyelések álljanak rendelkezésre, amelyek alapján a tengerpartot, de különösen Fiumét közeli érdeklő kérdések már most is tanulmányozhatók.

tesz közzé, melyben harmincezer koronát annak, aki egy két éves gyermeket örökbeadni hajlandó. Az ajánlkozótól azonban laszbélyeget is kíván. A szédelésnek eljárását a rendőrségnek is tudomására hozta, amely máris megindította a nyomozást. A gyász hirdetés felkeltette figyelmét az ügyészségnek, mely tegnapelőtt átiratban utasította a rendőrséget az eljárás megindítására s titokzatos hírdetés személyének kinyomozására.

A hatóság beavatkozása feltétlenül indokolt, mert naponként még mindig két-három száz válasz érkezik a 203. számú fiókbeérő szére, aki ezáltal csak jogtalan anyagi hasznot biztosít magának. Ma érdeklődöttünk a rendőrségen a vizsgálat eredménye iránt, a következő érdekes felvilágosítást nyertünk:

A büntügyi osztály vezetője még tegnap délelőtt egy detektivet küldött a postahivatalba, hogy a rejtelmes fiók beérőjének a nevét megtudja. A postahivatal azonban még a hatósági közegnek is megtagadta a magyarázatot s azt ama indokolással utasította el, hogy a 203. számú fiókbeérő vonatkozó minden adat hivatalos titkot képez. Az elutasító válasz természetesen érthető nést kellett a rendőrségen, amely most kénytelen a budapesti postaigazgatóságot megkeresni, hogy a fiókbeérő nevét megtudhassa. Közölték velünk azt is, hogy az ügyészség megkeresés egy egyént meg is nevezett, akit tömeges hirdetés elkövetésével vádol. Ennek nevét azonban a nyomozás érdekében a rendőrség kénytelen titokban tartani.

Ezzel kapcsolatban meg kell emlékeznünk ama mozgalomról is, amely a postafiók beérő között megindult. A mozgalom vezetői ugyancsak elégedetlenek a jelenlegi gyakorlattal, hogy postafiókokra nincs kitüntetve a bérlő neve. Hivatkoznak a trieszti példára is, ahol a bérlő neve üveglap alatt látható. Az elégedetlenség most gyűjtik a kérvényhez szükséges aláírásokat, mert a kereskedelmi miniszterium akarnak fordulni a jelenlegi sérelmesnek tartott gyakorlat megszüntetése iránt.

— **A szekunda miatt.** *Kokel* Vaclao susan negyedik gimnázista szülei tegnapelőtt bejelentették az ottani rendőrségen, hogy fia a horvát gimnáziumból eltűnt. A feljelentés alapján a hatóság megindította a vizsgálatot, melynek folyamán csak annyit sikerült megállapítani, hogy a tizenéves gimnázista hétfőn délelőtt féltizenkét órakor hagyta el az intézetet. A diákot a hatóság mindenütt kereste s végre tegnap délután a susak-terestői régi temetőben rátaláltak holtan. A temető mellett elhaladók fedezték fel a holttestet, mely egy sir mellett a kerítésfal tövében feküdt. A rendőrség, melyet a felfedezés értesítettek, nyomban kiküldötte *Miletic* Vito rendőrtisztviselőt egy orvos és egy detektív kíséretében. Az orvos megállapította, hogy az életunt revolverrel lötte magát agyon s golyó a jobb halántékon át hatolt az agyba. Személyazonosságát is megállapították, mert halottban felismerték *Kokel* Vaclao diákot, aki már mindenfelé kerestettek. Az életunt semmi féle levelet nem hagyott hátra, melyből vezetés tettere következtetni lehetne. Osztályát azonban azt állítják, hogy három tantárgyban rossz osztályzatot nyert s ezért lett öngyilkos.

— **Az óvárosi gyilkosság.** A rendőrség a meggyilkolt *Zagorac* János ügyében mindig folytatja a nyomozást, mely ma városlan eredményteljesen járt. A hatóság büntetésre ítélt gyanúja miatt két napszámot tartóztatott le, akik ellen az a vád, hogy a gyilkosságban bűnrészesek. *Gulan* József és *Zvetan* névszamosok a gyanúsítottak, akik részben ismerő vallomást tettek. A vizsgálatot mindig folytatják s nincs kizárva, hogy újabb letartóztatások lesznek.

— **Városi színház.** Az operastagnak tegnap este B. turnusban *Carment* játszotta. Zsufolt ház előtt lefolyt előadás folyamán közönség melegen ünnepelte a szereplőket. kik hivatásuk magaslátán állottak. Különöse-

sok tapsban részesült Cesaretti Rosita kisasztalony, aki Carment játszotta.

Ma szerdán este A. turnusban ismét „Carmen” kerül színre.

Zátonyra jutott hadiyacht. Pólából jelentik nekünk: Tegnap az a hír terjedt el a városban, hogy a „Fantasie” hadiyacht, amelyen Ripper Gyula altengernagy, a pólai hadiyacht kikötő parancsnoka tartózkodott, zátonyra jutott. Az altengernagy jelenleg a dalmát vizeken tart ellenőrző szemlét. A hadiyacht egy későbbi jelentés szerint tényleg zátonyra került, minthogy a gépezeten hiba esett. A yachtnak a zátonyról való levontatása iránt megtették a szükséges rendelkezéseket s egy mentőhajót tegnap éjjel a „Fantasie” hadiyacht segélyére kiküldöttek.

Hirtelen halál. Krizmann Jakob 53 éves munkás tegnap reggel a Toretán levő Marac-telek felé igyekezett, ahol alkalmazva van. Utközben rosszul lett fogta el, s mielőtt a Toretán levő lakására vissza térhetett volna, a csokoládégyár közelében hirtelen összeesett és meghalt. Holttestét a hatósági vizsgálat után beszállították a temető halottasházába. Halálát szívinfarktus okozta.

Nem sikerült bujtogatás. Lapunk tegnapi számában jelentettük, hogy az osztrák Lloyd, az Austro-Americana s a Dalmazia hajóstársaságoknak Triesztben időző hajóin matrózsztrájk tört ki. A munkabeszüntetés folytán több hajó, melynek tegnapi volt kiindulása az indulása, nem hagyhatta el a trieszti kikötőt. Most arról értesülünk, hogy a trieszti mozgalom vezetőségének kiküldöttjei tegnap reggel Fiuméba érkeztek, hogy az itteni hajóstársaságok legénységét is sztrájkra bírják. A megbízottak többek között az „Adria” hajóstársaság „Báthory” gőzösén is kísérleteztek, hogy a személyzet a triesztiakkal szolidaritást vállaljon. A bujtogatás azonban nem sikerült, mert senkinek sem mutatkozott hajlandóságnak a munka megszűntetésére. A trieszti kiküldöttek erre fenyegetőzve eltávoztak. Hír szerint a triesztiak a fiamei Sedi Rinniti-ben is jártak.

A kikötőből. Március 22. Ékezett: „Zichy” magyar gőzös Marseilleből 600 zsák raphával, 80 tonna kénnel, 20.000 láda narancscsal, 400 kosár gyümölcsessel, 300 hordó olajjal, 120 bál bőrrrel és 250 láda makkarónival. „Giulia” osztrák gőzös Triesztből üresen; „Gallipoli” olasz gőzös Velencéből, 400 zsák korpával és 200 zsák maggal; „Split” osztrák gőzös Metkovicból 16 tonna vegyes áruval.

Indult: „Baross” magyar gőzös Rouenba, 800 tonna fával, 170 tonna burgonyával, 80 tonna cukorral, 80 tonna babbal és 180 tonna lakivonattal. „Lesbos” német gőzös Hamburgba, 80 tonna babbal, 70 tonna parafinnal, 120 hordó gyantával, 20 tonna almával és 100 tonna fával; „Alleanza” olasz gőzös Catániába 520 tonna fával; „Malaga” olasz gőzös Sebenicoba üresen.

A trieszti tengerészsztrájk. Tegnap reggel a „Kaiser Karl VI.” hadihajó, tizenhét torpedógőzös és két torpedóvadász érkezett Triesztbe. A torpedók a Dalmáciával való levélpostai közvetítést fogják elvégezni. A rendőrgazgatóság a trieszti kikötő és mólók szigorú ellenőrzését rendelte el. Tegnap délután a Dalmatia hajóstársaság „Sultán” nevű postagőzöse redukált személyzettel Curzolába indult. A kapitányok köre tegnapi ülésén elhatározta, hogy a hajóstársaságoktól megkövetelik, hogy a szociáldemokrata hajósok követeléseinek ne tegyenek eleget, mert ellenkező esetben a kapitányok a nyílt tengeren nem szavatolnak a forgalom rendes lebonyolításáért.

A kapitányok a Mária Terézia által kiadott és ma is érvényben levő császári pártensre hivatkoztak, mely szerint a hajólegénység alkalmazása a kapitányok dolga. A sztrájk ma is változatlanul tart; mintegy kétezer tengerész, fűtő, hajópincér és szakács sztrájkol. Rendezvények nem történtek.

A „Giulia” nevű osztrák gőzös, mely ma reggel érkezett meg Triesztből Fiuméba, csak 17 főnyi legénységgel érkezett ide, 13 a sztrájk miatt lemaradt a hajóról.

Baleset az utcán. Chersincich József 40 éves isztriai illetőségű rizshántológári munkás tegnap éjjel a Toretán haladt hazafelé. Ghersincich egyszerre megbotlott és végigterült a földön. A baleset következményeként járt, mert Ghersincich a fején erősen meg-

sérült és sokáig eszméletlenül fektett a földön. Az arra haladók értesítésére a mentők beszállították a kórházba.

Cukorkivitél Fiumén át. A magyar cukorgyárosok idei kiviteli üzlete nagyon előnyösnek ígérkezik. Indiába eddig 500.000 métermáza kristálycukrot vittek ki Fiumén át. A finomított levantei szállítása is elég biztató, bár a kristálycukor üzlet a nagy orosz konkurrencia miatt erősen hanyatlott. Nagy mennyiségű finomított cukrot szállítottak Argentínába. Ami az árakat illeti, az októberi alacsony árfolyamok a legutóbbi két hónap alatt 3 és fél koronával emelkedtek a kubai rossz termés következtében. Mivel pedig a magyar gyárosok üzletei nagy részét külföldön is a július—augusztusi magasabb árfolyamok mellett kötötték meg, valószínű, hogy a gyárak idei mérlege is jól sikerül majd és a tavalyihoz hasonló nagy osztalékok várhatók.

Nikotin mint idegméreg. A nikotinnak a gyermeki szervezetre gyakorolt káros hatásáról cikkeznek most a német lapok. Az amsterdami elmegyógyintézetben egy 13 éves fiút ápolnak, aki valamelyik dohánygyárban dolgozott s naponként 15—20 szivart szívott el. De ebbe természetesen hamar belebetegedett álmatlanságban szenvedett, síró- és ideggyörcsöket kapott, hallucinációi voltak, majd pedig az elmezavar tünetei mutatkoztak rajta. A klinikai vizsgálat megállapította, hogy a 13 éves fiú idegrendszerét a nikotinnégyezés teljesen tönkretette. Ebből az alkalomból kifolyólag most megint energikusan követelik a tanférfiaktól és szülőktől, hogy tiltsák el a fejletlen szervezett gyermekeket a dohányzástól.

A közegészségügy érdekében. A tengerészeti hatóság újabban a magyar tengeri kereskedelmi hajókon alkalmazott árnyékszékek tisztántartása, szellőztetése, fertőtlenítése és ellenőrzése tárgyában a következő rendeletet adta ki:

Tekintettel arra, hogy a hajókon alkalmazott árnyékszékeknek állandó tisztasága és kifogástalan állapotban való tartása a hajók kedvező egészségügyi viszonyainak egyik leglényegesebb követelményét képezi, a következők rendeltetnek: A hajókon levő összes árnyékszékeknek tisztaságára és kifogástalan állapotára, nevezetesen a szifonoknak helyes működésére, továbbá az árnyékszékeknek szellőztetésére és ellenőrzésére állandóan a legnagyobb gond fordítandó.

Annak biztosítása céljából, hogy a szellőztetés és fertőtlenítés az egészségügyi követelményeknek megfelelő módon fogantossítás-sék, a hajózási vállalatoknak kötelességévé tétetik, hogy az alábbi 1. és 2. pontok alatt felsorolt határozmányokhoz szigorúan alkalmazkodjanak.

1. Az összes árnyékszékeknek ablakai vagy más szellőztető nyílásain a kikötőben való tartózkodás alatt állandóan, az utazás alatt pedig mindaddig, amíg ezt az időjárás (hullámzás), megengedi, nyitva tartandók.

2. A fertőtlenítés napjában legalább háromszor hajtandó végre és az árnyékszékeknek 5%-os krezololdattal való leöblítése és ugyanily oldattal való ledörzsölése által eszközölendő. Az összes árnyékszékekben egy öt liter őrartalmu edény helyezendő el a fentemlített oldattal telve. Az elhasznált oldat azonnal pótlandó.

Az árnyékszékek ezenkívül hosszonyeű dörzsölő kefével vagy csutakkal is ellátandók. A hajókon továbbá legalább 5 liter 1%-os szublimát oldat, melynek 10%-os alkoholt és literenként 10 gramm konyhasót kell tartalmaznia, tartandó készletben.

A szublimát oldat a netáni hányadék vagy köpedék, továbbá a ruhanemű, padló stb. fertőtlenítésére használandó.

Fém tárgyaknak fertőtlenítésére a fentemlített 5%-os krezololdat használandó.

Mindezen rendelkezések betartásának ellenőrzése, a révhatárai közegeknek képezi feladatát.

A netán előforduló mulasztásokat, mint kihágásokat fogják büntetni.

Áruház megnyitás. A Piazza Dante legforgalmasabb pontján, ott ahol napközben és este a sétálóközönség leginkább tömörül, ma délután négy órakor egy művészi berendezésű s minden izlést kielégítő áruház nyílt meg. A Schwarz és Gerő divatárkereskedő

cég a Piazza Dante és Via Municipio sarkán uri divatüzletet rendezett be, melynek ajtaát a vásárló közönség számára ma nyitotta meg. Az új üzlet izléses és diszkrét berendezése budapesti cég, a Bruchsteiner és Stern Zs. portálgyár r.-t. műve. Az áruszekerények és elárúsító asztalok fehér alapon, fekete mintázattal bírnak, alul pedig kalapát fémmel vannak bevonva. A modern áruházak mintájára, a szekrények üveggel vannak ellátva, úgy hogy a divatárut a vevőközönség állandóan maga előtt látja.

Este a világitó effektusok is rendkívüli fényt vetnek az üzletre. Az eddigi csillároktól eltérően tetővilágítás lett bevezetve, mely intenzív fényt vet az áruház minden pontjára. Az áruszekerények felett is villamos világítás van, a fény azonban csak diszkréten tör át a recézett, ólomfoglatu üveglapon.

A zöld selyemkárppal bevont áruház két részre oszlik. Az első osztályban uri divatcikkeket, fehérneműt, cipőket árúsítanak, a második osztályban pedig a férfi konfekció nyert elhelyezést. Az áruházban a legdivatosabb cikkeket kaphatók, legközelebb pedig az angol férfiruhaszabászat is megnyílik.

Jóleső érzéssel konstatáljuk, hogy éppen magyar cég törekedett Fiumében egy modern, gyönyörű berendezésű áruházat megnyitni. A Schwarz és Gerő cég törekvő főnöke, Gerő Arthur ma délután 4 órakor nyitotta meg új áruházát nagyszámu és előkelő meghívott közönség jelenlétében. A megnyitáson számos közéleti és társadalmi kitűnőség, valamint a kereskedelmi és iparosvilág több tagja jelent meg, akikre rendkívül kellemes hatást gyakorolt az új áruház modern és fényes kiviteli berendezése. Az áruház megtekintése után a vendégeket a cég főnöke lunchre hívta meg.

A vendégek még el sem távoztak az áruházból, máris egymás kezébe adták a vevők a kilincset. A cég a vevőknek ma rendkívül díszes pénztárcával kedveskedett. Fiume ma egy gyönyörű áruházal lett gazdagabb, mely díszes kirakataival és fényes berendezésével valószínű látványosságot képez.

Fogak. Szájpadlás nélkül == 4 koronától.

Gyökerek eltávolítása fölösleges. Használhatatlan, rosszul illő fogsorokat egy nap alatt használhatóvá alakítok. Készítek továbbá csapfogakat, aranykoronákat és hidakat, amelyek a szájból ki nem vehetők és a természetes fogaktól meg nem különböztethetők. Munkáim a fogtechnikai legújabb vívmányai szerint készülnek 10 évi jótállással.

Pálmai István fogműterme

Telefon 12-10. Riva Szápary 2. II. emelet.

Nyitva reggel 8-tól este 8 óráig. Megbeszélések vasár- és ünnepnap délután is.

Szép- és gyorsírás 10-12 lecke alatt

Értesítem a n. é közönséget, hogy helyben Via Carducci 10. II. em. 3.

szépírási tanfolyamot

nyitottam. Gyermek és felnőttek bármely írásnemből 10-12 óra alatt elsajátíthatják nálam a szépírást.

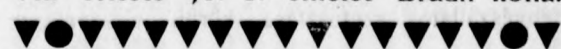
Bihari I. Ferenc
kalligrafus.

Ház eladó

Fiume legszebb helyén, Podmurvizze alközségben két szoba, konyha, éléskamra, kert köröskörül 182 m²-ől, villaszerű kőfallal körölvélve, vízvezetékekkel s két ciszternával. Cim a kiadóhivatalban.

Ügyes fodrásznő

Budapestről most érkezett, ajánlkozik házakhoz. Alkalmi fésülést is elvállal. Cim Via Trieste 48. I. emelet Braun Ilona.

— Az **Osztrák Lloyd márciusi menetrendje.** Földközi tengeri szolgálat. A görög—levanti „A” vonal gőzöse március 26-án rakodik Fiumében Brindisi, Korfu, Patrasz, Zante, Calamata, Pireusz, Sira, Wathy, Scio, Cesme, Szmirna, Metelino, Dardanelli, Konstantinápoly, Ineboli, Samsun, Karasonda, Trebisonda és Rígeh kikötők részére.

A **thesszáliai „A” vonal** gőzösei március huszonötödikén rakodnak Fiumében Medua Durazzo, Valona, Santi Quaranta, Canea, Rettimo, Kréta, Pireusz, Volo, Szaloniki, Cavalla, Dedeagatsch, Dardanelli, Konstantinápoly, Burgas, Konstanz és Odessza kikötők részére.

A **soriai vonal gőzösei** március huszonötödikén rakodnak Fiumében, Brindisi, Alexandria, Port Said, Beirut, Jaffa, Caifa Saída, Tripolisz, Alessandretta, Mersina, Lar-naos és Limassol kikötők részére.

Távirat ◀▶ Telefon

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, márc. 22. A képviselőház mai ülésén **Kabos Ferenc** elnököl.

Jelenti, hogy az olasz kamara elnöke tegnap válaszolt a képviselőház távirati üdvözlésére.

A táviratban az olasz kamara elnöke kijelenti, hogy bár a kamara jelenleg elnapolta üléseit, a rokonszenvnél fogva, melyet a két ország egymás iránt érez, minden külön felhatalmazás nélkül, mélyen meghatva köszönetet mond azokért a meleg üdvözlő szavakért, melyekkel a magyar képviselőház elnöke az olasz kamarát felkereste. Az olasz képviselők nevében a magyar nemzet gyarapodása iránti meleg óhajnak ad kifejezést.

A táviratot a képviselők általános helyesléssel és éljenzéssel fogadják. Több iromány és elnöki bejelentés során

Az elnök jelenti, hogy a pénzügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett be a főváros 270 millió kölcsönéről. Ezután áttérnek a költségvetés folytatolagos tárgyalására.

Huszár Károly néppárti hangsúlyozza, hogy a modern áramlatok elől, melyek a választói reform megalkotását kívánják, nem lehet elzárkózni. A választói reformtól a kulturális haladás is függővé van téve. A választói jogosultságot ki kell terjeszteni a legszélsőbb rétegekre s az a meggyőződése, hogy csak pártközi megegyezés alapján lehet a választási reformmal komolyan foglalkozni. Birálja az ország közállapotait s kijelenti, hogy a költségvetést nem fogadja el.

Schuller Rezső szász nemzetiségi munkapárti kijelenti, hogy a mai politikai pártok legfőbb hibája, hogy közjogi különbözetek alapján állanak. Pedig a politikai pártokat a gazdasági kérdés megoldási módozatainak kellene elválasztani. A javaslatot elfogadja. Ezután

Lukács László pénzügyminiszter reflektál az eddig elhangzott beszédekre.

Közlönösen az adó emelés ellen elhangzott felszólalásokkal foglalkozik. Kijelenti, hogy adóemelés nincsen, hanem fokozatos adófejlesztésről van csak szó. A tengerészeti kiadásokkal foglalkozik ezután, melyeket a delegáció elfogadott. Ő azokat, mint pénzügyminiszter csak elfogadásra ajánlja. Beszéde végén különféle kormányintézkedéseket említ meg, melyeknek célja, hogy telepítési politikával csökkentés a kivándorlást. Felhívást kelt ama kijelentése, hogy a múlt évben 83 millióval emelkedtek az állami bevételek, míg a kiadásnál 58 millió megtakarítást sikerült elérni a költségelőirányzattal szemben. A költségvetést elfogadásra ajánlja.

A pénzügyminiszter nagyhatású beszéde után a Ház áttér az interpellációkra.

Bikády Antal a Békésvármegyébe küldött tenyészállatok szétosztása körüli visszaélések

mi tt intéz interpellációt a földművelésügyi miniszterhez.

Az ülés eszel véget ért.

Khuen és Tomasics tanácskozása.

BUDAPEST, márc. 22. **Tomasics** Miklós dr. horvát bán ma délelőtt meglátogatta **Khuen-Héderváry** gróf miniszterelnököt s vele hosszas tanácskozott. A tanácskozás tárgya **Banjamin** János horvát képviselő ismert mentelmi ügye, melyben a horvát és magyar álláspont teljesen eltér egymástól.

Lukács László bécsi utja.

BUDAPEST, márc. 22. **Minthogy Héderváry** gróf miniszterelnököt a költségvetés tárgyalása a képviselőházhoz köti le, a német császári pár bécsi tartózkodása alatt **Lukács** László pénzügyminiszter fogja helyettesíteni.

A király husvétja.

BÉCS, márc. 22. **Mária Valéria** főhercegnő és **Ferenc Szalvátor** főherceg március 28-án Wallseebe költöznek. A király a husvéti ünnepeket szintén ott fogja tölteni. Itt említjük meg, hogy **Mária Valéria** főhercegnő június hónapban lebetegedését várja. Ebben az időben a főhercegnő Ischlben fog tartózkodni.

A dalmát helytartó lemondása.

ZÁRA, márc. 22. A „Sloboda” jelentése szerint **Nardelli** helytartó legközelebb lemond állásáról. Utódjául **Thun** Ferenc grófit, az osztrák kultuszminiszterium magasrangú tisztviselőjét emlegetik.

Nagy György királysértése.

BUDAPEST, márc. 22. **Nagy György** dr. volt országgyűlési képviselő a múlt évben az egyetemi ifjuság gyászünnepélyén királysértést követett el, melyért a törvényszék nyolcnapos fogházra ítélte. Felelősség folytán ma foglalkozott a kir. ítélőtábla a királysértés büntülgyével s **Nagy György** büntetését tizenöt napos fogházra emelte fel.

Olaszország jubileuma.

BRÜSSZEL, márc. 22. A kamara tegnapi ülésén **Vanderveide** szocialista azt indítványozta, hogy a kamara az olasz kamarát Olaszország függetlenségi jubileuma alkalmából üdvözlje. A miniszterelnök ellenezte az indítvány elfogadását és kijelentette, hogy a kormány távol fogja magát tartani az üdvözléstől. Rendkívül heves vita után a kamara **Vanderveide** indítványát elfogadta. A jobboldali képviselők tartózkodtak a szavazástól.

Meggyilkolt visszavándorlók.

ZÁGRÁB, márc. 22. **Károlyváros** mellett a **Kulpa** folyóból három ember holttestét fogták ki, akikről megállapították, hogy Amerikából napokkal ezelőtt hazatért visszavándorlók voltak. A rablók még a ruházatot is letepték áldozataikról. A zágrábi főügyészség kiküldötte megállapította, hogy valóságos banda alakult, mely az Amerikából visszatért pénzes horvát visszavándorlók kifosztását tűzte ki célul.

ZÁGRÁB, márc. 22. A titokzatos **károlyvárosi gyilkosságban**, dacára a zágrábi rendőrség lázas nyomozásának, semmiféle eredményre nem jutottak. Mindössze egy nyomot találtak, amelyről azt hiszik, hogy a tettesek nyomára fog vezetni. Az ügyészség 1000 korona jutalmat tűzött ki annak, aki a tettesek nyomára vezet.

Tömegesen kicsapott diákok.

SZABADKA, márc. 22. A városban nagy szenzációt kelt az a hír, hogy a szabadkai gimnáziumból tizenhat diákot kicsaptak, mert egész éjjeleket kávéházban és rosszhírű leányok társaságában töltötték. A diákok a leányokkal valóságos orgiákat rendeztek.

Abdul Hamid meghalt?
SZALONIKI, márc. 22. A városban az a hír van elterjedve, hogy **Abdul Hamid** szultán meghalt. A hír eddig megerősítést nem nyert.

Merénylő urileány.

BUDAPEST, márc. 22. **Bocsváry** Magdolna egy előkelő család leánya ma rálőtt **Wesely György** dr. orvosra, akit a revolvergolyó súlyosan megsebesített. A rendőrség a leányt letartotta, aki azt vallotta, hogy hosszabb ideje viszonyt folytatott az orvossal, aki házasságot is ígért neki, de később hűtlen lett hozzá. A leányt orvos a mentők a kórházba szállították.

„A Tengerpart” előfizetési ára:

Egész évre 24 korona
Fél évre 12 "
Negyedévre 6 "
Egy óra 2 "
Egyes szám ára 6 fillér.

„A Tengerpart” szerkesztősége és kiadóhivatala:
Vicolo dell' Ospedale Wurzer-ház I. em.
Telefon 229. sz.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt telefon vagy levelezőlap útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

„BRISTOL”

szálloda, kávéház és étterem

Fiume, Deák-Corso.

Teljes komforttal berendezett 65 szobával, kittingő kávéházzal és étteremmel. Izletes magyar, német és francia konyha, legjobb minőségű fajborok és pezsgők, valamint kávéházi italok állanak a t. vendégek rendelkezésére

Bel- és külföldi lapok.

Figyelmes kiszolgálás.

Az étteremben és a kávéházban előfizetések mérsékelt áron fogadtatnak el.

Tulajdonos: Ruzich György.

A TENGERPART

egy-egy példányai kaphatók a

Globus hírlapelárusító üzletben, Via Vincenzo de Domini.

A Mayer-féle kioszkban, Piazza Dante A m. kir. dohánygyártóüzletében, Piazza Elizabetta.

Racki N. fűszer és dohánygyártóüzletében, a pályaudvarral szemben.

Capudi Romualdo likőrüzletében, Deák Corso.

Acsay J. dohánygyártóüzletében, Deák Corso 30.

Barbieri Edmea dohánygyártóüzletében, Via Alessandrina 3.

Barbis-féle trafikban, Via Adamich.

Studel Mária kapu alatti újságárusító fiúkjében, Via Governo (Corso).

Trbojevic G. papirkereskedésében, Via del Molo.

Grbich Pasqualina dohánygyártóüzletében, Via del Fosso.

Neumann Zsigmond fűszerüzletében, Via Serpentina.

Corenich Francesca papirkereskedésében, Via Germania 46 és

kiadóhivatalunkban, Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Ítélet a Reicher-perben.

BÉCS, márc. 22. Az esküdtek tegnap késő este másfél órai tanácskozás után meghozták verdikijüket Reicher bankár uzsorapereiben. Reichert hamis bukás vétségében és 250.000 korona elsikkasztásában mondták ki bűnösnek, akit a törvényszék sikkasztásért és vétkes bukásért *egy évi sulyos börtönre* ítélte. Az ítélet még nem határozott a felelősség bejelentése felett.

Fekete himlő Laibachban.

LAIBACH, márc. 22. Itt és a környéken négy újabb megbetegedés történt fekete himlőben. A mostani megbetegedések összefüggésben vannak az elsőkkel. A hatóságok a legszélesebb óvintézkedéseket tették meg a járvány tovaterjedésének megakadályozására.

Az olasz kormányválság.

RÓMA, márc. 22. A király tegnap délután Roselli, Finocchiaro Girardi és Capello márkai képviselőket fogadta kihallgatáson.

Új pápai pástorlevél.

ROMA, márc. 22. Mint a lapok jelentik, a pápa új pástorlevelet fog kibocsátani a németországi katolikusok részére, amely a visszavont Borromäus-enciklikát fogja helyettesíteni.

Lónyay grófné állapota.

BRÜSSZEL, márc. 22. Itt az a hír van elterjedve, hogy Lónyay Eleménné grófné állapota a legnagyobb aggodalomra ad okot.

BONAVIA

nagyszálló és étterem

Via Edm. de Amicis 4 Fiume

56 szoba. - Tágas étterem, nyáron szép kerthelyiséggel. - Magyar konyha. - Tiszta magyar és külföldi borok. - Kőbányai Polgári Sör. Olcsó árak!

Olcsó és izletes házikoszt

kapható havi 18 frt-ért (ebéd és vacsora) a Stoicovich-féle Apolló vendéglőben a vasúti állomással szemben.

Kőbányai polgári sör.

Kitűnő borok.

Lederer penzio Abbazia.
Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban. Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

DEÁK SZÁLLÓ ÉS ÉTTEREM
Deák-korzó FIUME

a pályaudvartól 3 percrenyire
Kifogástalan magyar s bécsi konyha.
Hamisítatlan borok. :: Olcsó árak.

40 modernül berendezett szoba.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula

a Lloyd-étterem volt főpincére.

„Sans Souci“ kor. 2.50

elismert legfinomabb, francia minta szerint előállított pezsgő.

Carte d'Or, Carte blanche Kor 2.25.

Aszú spumante 2.-

Gennaro Ossoinack pezsgőbor pince Görz,

Üzletáthelyezés.

Tisztelettel értesítem a m. t. hölgyközönséget, hogy az eddigi Via Governo 9. sz. alatti fűző üzletemet a

Via Molo 2. sz. alá helyeztem át. Dus választékú raktár mindenféle fűzőkben 4 koronától a legdrágább kivitelig.

Szíves látogatást kér tisztelettel Morgenstern Viktoria első fiumei fűzőszalon

ZANUTEL A.

könyvkereskedése

Telefon 197. - FIUME. - Via Adamich.

Nagy választék sz. pi. odalmi, tudományos, művészi és ipari könyvekben. Az ifjúság és a gyermekvilág részére olasz, magyar, memet színesen illusztrált képekkel ellátott tanulságos könyvek.

== Mindenki által hozzáférhető olcsó árak. ==

Mosó és tisztító intézet

Via M. Buonarroti 10.

Minden e szakba vágó munkát leszállított áron a legpontosabban végez.

A mosás és vasalás csak kézi erővel történik, tehát nincs ruharongálódás.

Szíveskedjék állításaimról meggyőződni. A ruhákért házhöz küldök!

Telefon 11-41.

Sámson Antal.

WELLMANN TESTVÉREK

VAS- ÉS FÉMÁRUKERESKEDÉSE

Via del Pozzo 2. - FIUME - Via del Pozzo 2.

Nagy raktár tiszta alumínium-, bern-dorfi tiszta nikkell-, valamint zomán-cozott bádogg- és öntöttvas edényekben. - Konyha és tizedes mérlegek, sulyok stb.

Szolid kiszolgálás. Olcsó árak.

Aki önmagának, gyermekeinek és utódjainak barátja, siessen és iratkozzék be a temesvári

segély és biztosító egyesület

fiumei képviselőnél

Fiume, Via Governo 6. sz. Telefon 1135.

Ezen főképviseletnél fiu- és leánygyermekbiztosíthatók, ugyszintén férfiak önállósításra, leányok házasságra és bárki halálesetre biztosíthatja magát, havi csekély lefizetés ellenében, mely összeg még a legszegebb által is hozzáférhető.

Biztosítsa családját jövőjét.

Rendkívül hasznos kedvezmény, hogy a biztosítás határidejének letelte előtt kölcsönt is kaphat. Ez különösen tisztelőknek és államtisztviselőknél fontos.

Főtisztelendő Radionic Hylarion tuzlai metropolita, a Gazubin testvérek köszönetnyilvánítása folytán, akik 15 korona befizetése ellenében 2000 koronás biztosítási összeget kaptak, őt rokonát biztosította az egyesületnél.

A főképviselet biztosít ezenkívül mühelyeket, házakat, templomokat, pénztárakat, aranyműves és ékszerüzleteket, valamint betörés és lopás ellen.

Minden felvilágosítással szolgál és beiratásokat eszközöl az egyesület fiumei főképviselete

Marjanovich György

Via Governo 6. Telefon sz. 1135.

Főképviselet: Fiume, Horvátország, a tengerpart, Dalmácia, Hercegovina, Isztria és Ausztria részére.

VIII. évfolyam.

„A Tengerpart“

január 1-én

VIII. évfolyamába

lépett.

Az évfordulóval együtt

„A TENERPART“

:: terjedelme kibővült ::

a mennyiben most négy oldalnál nagyobb erjedelemben — részben 6, részben 8 oldalban — jelenik meg.

Naponta tárcát közlünk, távirati rovatunk kibővült és a közgazdasági kérdésekkel az eddiginél is nagyobb mértékben foglalkozunk.

A megnagyobbítás dacára Fiume legrégebb magyar napilapjának előfizetési ára továbbra is a régi maradt.

Egy évre	--- K. 24.—
fél évre	--- „ 12.—
negyedévre	--- „ 6.—
egy óra	--- „ 2.—

Tisztviselők fél áron kapják „A TENERPART“-ot.

□□□

Mutatványszámokat egy hétfig ingyen küldünk.

Előfizetéseket posta és telefon utján is felvesz

«A TENERPART» kiadóhivatala Fiume,

Vicolo dell' Ospedale Wurzer-ház 1. emelet.

Telefon 229. sz.

Postafiók 105. sz.

VIII. évfolyam.

SCHÖN I. :: Szépség és hajápolási terme :: SCHÖN I.

Via Governo 2. II. em. A legújabb módszer szerint arc- kéz- láb-ápolás (manicur, pedicur) villanyos arcmasszázs (vibrations massage) szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Telefon 11-88.

REIS J. Fiume, Via delle Pile 4. sz.
(a városi takaré- és zálogházzal szemben).

Nagy raktár férfi-, női- és gyermekcipőkben, flanell-, battiszt- és selyembluzokban. Juponok és aljak. Uri- és női fehérműk, nyakkendők, zsebkendők, boák stb. és divatos női kiegészítők. Magyar kiszolgálás. Igen olcsó árak.

VENIER szálló és étterem
VELENCE

Bacino Orseolo a Szt. Márktér mellett

Nagy étterem. Jzletes, francia és német konyha. Lakosztályok és szobák villanyvilágítással fűtéssel és fürdővel személyenként 2 lírától feljebb. Telefon 1528

Tulajd. Venier Marcc.

PENZIO VILLA PUNTA
LUSSINGRANDE

Egész éven át nyitva. - Saját tengeri fürdő. - Modern kényelem. - Elsőrendű konyha.

Magyar tulajdonos.

AURORA kávéház
Velenice Szt Márktér

Kitűnő fagyalt, tea kávé, csokoládé, cukrászsütemények stb. Előzékeny kiszolgálás. Kiránduló társaságoknak és iskoláknak olcsóbb árak.

GREDELJ J. sapkás
Fiume, Via Germania 2.

Saját gyártmányu, civil-, egyenruha- és vasuti sapkák nagy készlete.

Mérsékelt árak. Pontos kiszolgálás.

Bonin penzió Velenice

Corte Barozzi, a Britannia-szálló mellett. !!

Kitűnő bécsi konyha, különösen magyarok és osztrákok által látogatva, egy percnyi távolság a Márkus-tértől.

Első Fiumei Magyar

Kárpitos és díszítő

Viale Deák 26 - FIUME - Viale Deák 26

Modern tükördívánok, szőnyegdiván, garnitúrák, matracok készen kaphatók. Vállal a legegyszerűbből a legmodernebb berendezésig minden nemű kárpitos, díszítő és angol bőrmunkát jutányos árban.

Szíves pártfogást kér

Eisler S. kárpitos.

A Tengerpart
kiadóhivatala és szerkesztősége
a Vicolo dell' Ospedaleban levő Wurzer ház I. emeletén van.

Hungária Penzió

::: Lussingrande :::

Magyar ház modern komforttal. - Napi ellátás 6 korona. - Kitűnő konyha.

Tulajdonos: özv. Seress Imréné.

Bátorkodom uraságod nagybecsű figyelmét ezúton felhívni

"MERKUR"

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETEMRE,

hol minden a nyomdászat terén előforduló munkák a legpontosabb és legszebb kivitelben saját felügyeletem alatt készülnek. Uraságod saját érdekében cselekszik, ha nyomtatvány szükségletének beszerzése előtt b. rendelési szándékáról műintézetemet telefon útján értesíti.

TELEFON 932

Kiváló tisztelettel
CHILKO JÓZSEF
a "MERCUR" könyvnyomda
tulajdonosa.

TELEFON 932

"DE LA VILLE"
SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

A magyarság találkozó helye. - Az étteremben délelőtt 9 órától izletes villásreggeli olcsó árakon.

A kávéházban esténként KOVÁCS JÓZSEF jóhírnevű kaposvári cigányzenekara hangversenyez.

TULAJDONOS:

BUDAI KAROLY

Alapított 1850-ben

Cante Giuseppe
nagy butorraktára
és asztalos műhelye

Fiume, Via Cappuccini 4. sz.

Nagy választék modern luxus butorokban. Vas- réz- és kárpitos butorokban. Szolid és elegáns kivitelben.

Ferlan Giovanni
butorraktára

Via Ciotta 3 sz. alatt megnyit.

Nagy készlet mindennemű szalon- és egyszerű butorokban. Rézbutor. Kárpitosműhely. - Asztalosműhely.

Olcsó árak.

BALATON VENDÉGLŐ

FIUME VIA POMERIO 26.

Kitűnő konyha. Hamisítatlan borok.

Havi előfizetések olcsón elvállaltatnak.

A farsang ideje alatt reggel 5 órától babléves, káposztaleves s többféle villásreggeli kapható.

MANDL EDE vendéglős.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajálja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszertárak, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szepítőszerek stb. stb.

HUNGÁRIA-szálloda

Fiume - Viale Franc. Deák - Fiume
(a pályaudvar közelében).

KIFOGÁSTALAN KONYHA ÉS TISZTA.
:: JÓ MINŐSÉGŰ MAGYAR BOROK ::

34 KÉNYELMESEN BERENDEZETT
:: VENDÉGSZOBA. ::

Olcsó árak! Olcsó árak!

FUNDA ANTAL A „Continental” szálló volt tulajdonosa.

ZONGORA-TEREM
FIGLIO di G. POTOSNJAK
FIUME, VIA DEL PORTO 1. I. em.

Elsőrendű zongorák mérsékelt árakon készpénzben és részletfizetésre. - Zongora csere, javító és kölcsönző intézet.

ÚJ VASKERESKEDÉS!

Igen nagy választék mindféle email és alumínium edényekben, kályhák, csövek, ablaküveg, petrolium és mindennemű lakatos és asztalos szerzőmokban. -- Jutányos árak.

MILLICH ROMUALDO
PIAZZA DEL GIARDINO PUBBLICO

Mindennemű
kézimunka,

valamint előnyomások, és elkezdett himzések, ugy-szintén női dísz tárgyak és női fejdiszekből óriási választék.

Kérem áruim megtekintését minden vételkényszer nélkül. WEISZ és TARSÁ, FIUME, VIA ADAMICH (Európa-szállóép.)

Első fiumei magyar uri és női
FODRÁSZTEREM
Fiume, Adria palota.

Végez hajmosást, hajfestést külön női teremben. Mindféle hajmunka olcsón teljesítetik. Lakásokba, ugy egyes meghívásokra, mint havi előfizetésekre ügyes fodrásznöt küld.

Az uri teremben jó és pontos kiszolgálás.

Telefon 11-60.